

တရားရုံးချုပ်၊ ဒုတိယတရားသူကြီးချုပ် ဦးသိန်းစိုး၊
တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော
ဦးခင်မောင်အေးနှင့် ဦးတင်အေးတို့၏ ရှေ့တွင်

မောင်ဝင်းစိုး

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် *

ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်အညွှန်း တစ်ယူနစ်တွင် ကိုဒင်းအလေးချိန်
မည်မျှပါဝင်ကြောင်း မထင်ရှားသည့်အပြင် သက်သေခံ
ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်တွင် ကိုဒင်း ၀. ၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ
စမ်းသပ်တွေ့ရှိရသည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းတို့ကြောင့်
အမှုမှ ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်အား မူးယစ်ဆေးဝါးအဖြစ်
သတ်မှတ်နိုင်ခြင်းရှိ၊ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အမှုတွင် သက်သေခံဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် ၂၁
ပုလင်း သိမ်းဆည်းရရှိသည်မှာ အငြင်းမပွားပေ။ အဆိုပါဆေးရည်များ
ကို စမ်းသပ်စစ်ဆေးရာ ကိုဒင်း ၀. ၂% ပါဝင်ကြောင်းစမ်းသပ် တွေ့ရှိ
သည်ဟု သက်သေခံ (စ) ဓာတုဗေဒဝန်ရုံး၏ ပြန်ကြားစာတွင် ဖော်ပြ
ထားသည်။ သိမ်းဆည်းရမိသောဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်များသည် မူးယစ်
ဆေးဝါးဟုတ်မဟုတ်စိစစ်ရန်လိုမည်ဖြစ်သည်။

* ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၁၈

+ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၈(ခ) တွင် ချမှတ်သော
၂၃-၂-၂၀၀၅ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

ဓာတုဗေဒဝန်ရုံးက ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်များတွင် ကိုဒင်း
၀. ၂% သာ စမ်းသပ်တွေ့ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားရာဖင်ဆီဒိုင်းဆေး
ရည်တွင်ပါဝင်သည့် ကိုဒင်း၏ပြင်းအားပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှုမှာ ၀. ၂%
သာရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီး
ဌာန၏အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၃/၂၀၀၂၊ အပိုဒ် ၄(က) တွင်
ဖော်ပြထားသည့် ကိုဒင်းပြင်းအားပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု ၂. ၅% ထက်မပို
ကြောင်း၊ လျော့နည်းနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဓာတုဗေဒဝန်ရုံး၏ပြန်
ကြားစာတွင်ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်အညွှန်း တစ်ယူနစ်၌ ကိုဒင်းအလေး
ချိန်မည်မျှ ပါဝင်သည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ သို့သော်လည်း
ပြင်းအားဖွဲ့စည်းမှုမှာ ၀. ၂% ထက်မကျော်လွန်ကြောင်း ထင်ရှား
နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သိမ်းဆည်းရမိသော ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်များကို
မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်းမပြုနိုင်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးအောင်လှသန်း
(တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)
- အယူခံတရားခံအတွက် - ဒေါ်ကျင်စန်း
(ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး)

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်တွေခရိုင်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုကြီးအမှတ်
၃၉/၂၀၀၃ တွင် မောင်ဝင်းစိုးအား ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်
ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉(က)/၂၁
အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ်(၁၀)နှစ်ကျခံစေရန် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။
ထိုအမိန့်ကို ရခိုင်ပြည်နယ်တရားရုံးသို့အယူခံဝင်ရောက်သောအခါ
မောင်ဝင်းစိုးအားပုဒ်မ ၁၉(က)/၂၁ အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ်(၁၀)
နှစ်အစား ပုဒ်မ၁၆(ဂ)/၂၁ အရ ထောင်ဒဏ်(၅)နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်
ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်ကို မောင်ဝင်းစိုးက ကျေနပ်မှုမရှိသဖြင့်
တရားရုံးချုပ်သို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းရာအကျဉ်းနည်းပလပ်ခြင်းခံရ
သောကြောင့် ထပ်မံ၍ အထူးအယူခံခံရုံးဖြင့် ပြန်လည်ကြားနာပေးရန်

အထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်သွင်းလာခဲ့သည်။ အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာအားအထူးအယူခံခုံရုံးဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည် -

“အမှုတွဲပေါ်ပေါက်ချက်အရ လျှောက်ထားသူ ဝင်းစိုးအား ၁၉၉၃ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆(ဂ)/၂၁ အရ ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရမှန်ကန်မှုရှိ မရှိ”

အမှုမှာ ၄-၂-၂၀၀၃ ရက်နေ့တွင် ကျောက်တော်ရဲစခန်းမှ ဒုရဲအုပ် ကျော်လှသည် နယ်မြေခံထောက်လှမ်းရေးတပ်ဖွဲ့၊ သတင်း တပ်ဖွဲ့၊ သတင်းပေးများနှင့်အတူ စကင်းကျေးရွာ၊ မာနာဆေး အိမ်သို့ ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ ၁၀၀ မီလီမီတာဝင် ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် ၂၁ လုံး သိမ်းဆည်းရမိသည်ဟု ဖော်ပြပြီး ဒုရဲအုပ်ကျော်လှက တရားလိုပြုလုပ် ၍တိုင်တန်းခဲ့ရာ အဆိုပါအမှုကို ၃-၃-၂၀၀၃ ရက် နေ့တွင် စွဲချက်အမှတ် ၁၇/၂၀၀၃ ဖြင့် တရားစွဲတင်ပို့ခဲ့သည်။ ထိုသို့စွဲတင်ပြီး အမှုစစ်ဆေးနေစဉ် သက်သေခံပစ္စည်းများကို စကင်း ကျေးရွာမှ သိမ်းဆည်းရမိခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ တရားခံအစစ်အမှန်ကို ချန်ထားကြောင်း၊ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ ထပ်မံပေါ်ထွက်သည့် အတွက် စစ်တွေခရိုင် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က အမှုမှန်ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ပေါ်ပေါက် ချက်အရ လက်ရှိအရေးယူထား မှုမှာ ပြည့်စုံမှုမရှိကြောင်း သိရှိခဲ့ ရသည်။ သက်သေခံပစ္စည်းဖင်ဆီဒိုင်း ဆေးရည်၂၁ ပုလင်းကို ကျောက်တော်မြို့သစ်ရပ်ကွက်ရှိထောက် လှမ်းရေး(၁၀)တပ်ဖွဲ့မှ ဒုအရာခံဗိုလ်မျိုးခင်၏ နေအိမ်သို့အောင်စိုးနှင့် သန်းရီတို့မှ ပေးအပ်ခဲ့ ကြောင်း၊ အတာ၊ ဝင်းစိုး၊ အဒူနုတို့နှင့်မာနာဆေးတို့သည်လည်း အမှု နှင့်ဆက်စပ်ကြောင်းသိရှိရသဖြင့် စစ်တွေခရိုင် တရားရုံးတွင် စွဲဆို ထားသော ပထမအမှုကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ တရားခံများဖြစ်သော

မာနာဆေး အပါအဝင် သန်းရီ အောင်စိုး၊ အဒုနုတို့နှင့် ဆက်စပ်သူများ ကို အမှုသစ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို မောင်ဝင်းစိုး၏ရှေ့နေက လျှောက်လဲရာ တွင်အမှုကိစ္စအတွက် နှေးဦးစွာတရားခံ မာနာဆေးအပေါ် ၄-၂-၂၀၀၃ ရက်စွဲဖြင့် တိုင်ချက်ဖွင့်ပြီး နောက်အဆိုပါအမှုအတွက်ပင် ၂-၇-၂၀၀၃ ရက်စွဲဖြင့် ဒုတိယအကြိမ်တိုင်ချက်ကို တရားခံမာနာဆေး၊ ဝင်းစိုး၊ အဒုနု၊ အောင်စိုး၊ အတာ၊ သန်းရီ မောင်မောင်(ခ)စိန်မောင် တို့အပေါ် ထပ်မံတိုင်ကြားခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ပထမစွဲဆိုသည့် အမှု တွင်သက်သေခံဆေးရည်ပုလင်းများကို တရားခံမာနာဆေး နေအိမ်မှ တွေ့ရှိသည်ဟု တိုင်ကြားထွက်ဆိုထားကြသော်လည်း ဒုတိယတိုင် ကြားသည့် အမှုတွင်ဆေးရည်ပုလင်းများကို တရားခံ အောင်စိုးနှင့် သန်းရီ တို့က လာရောက်ပေးအပ်သည်ဟု ဖော်ပြထွက်ဆို ထား ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်အမှုတည်ဆောက်ပုံနှင့် တရားလိုပြု သက်သေများ ထွက်ဆိုကြပုံသည် ညီညွတ်မှု၊ တိကျမှုမရှိသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ သက်သေခံဆေးရည် ပုလင်းများရှာဖွေတွေ့ရှိမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာများကို ထောက်လှမ်းရေး(၁၀)မှ ဒုအရာခံဗိုလ် မျိုးခင် သင်ကြားပေးသည့် အတိုင်းသက်သေများက အမျိုးမျိုးထွက်ဆိုပေးခဲ့ ရသည့်အချက်များလည်း တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားလို ဝင်းစိုးထံမှ သက်သေခံပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာ သိမ်းဆည်း ရမိမှုမရှိကြောင်း၊ သက်သေခံဆေးရည်များကို ဝင်းစိုးက အတာထံ တွင်လွှဲ အပ်ပေးခဲ့သည်ဆိုသော အချက်မှာလည်း ရဲအရာရှိထံ ထွက် ဆိုချက်သာဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေခံ ဆေးရည်ပုလင်းများကို အတာ ၏ နေအိမ်မှ တွေ့ရှိရသည်ဟု ကောက်ယူနိုင်ရန် ခိုင်မာသော သက်သေခံချက်မရှိကြောင်း၊ အယူခံ တရားလို ဝင်းစိုးအားအမှုမှ လွတ်ပေးမည်ဟု ထောက်လှမ်းရေး တပ်ဖွဲ့က ပြောဆိုသဖြင့် ဝင်းစိုး က ပြောဆိုချက်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရဲအချုပ်နှင့်ထောက်လှမ်းရေး

အချုပ်တွင်ကြာမြင့်စွာချုပ်နှောင်ခံရပြီး နောက်မှ ထွက်ဆိုခဲ့သော
ဖြောင့်ချက်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါဖြောင့်ချက် ကိုလည်းပြန်လည်ရုပ်
သိမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို ဝင်းစိုး အပေါ် အပြစ်ပေးနိုင်ရန်
ခိုင်မာသည့် သက်သေခံချက်မရှိသဖြင့် ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်
စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆(ဂ)/ ၂၁
အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ထားသည့် အမိန့်မှာ မှန်ကန်မှုမရှိဟု ဖြေကြား
သင့်ကြောင်း၊ အယူခံမှုကို ခွင့်ပြုပြီး အယူခံတရားလို ဝင်းစိုးအားအမှုမှ
လွတ်သင့်ကြောင်းလျှောက်လဲသည်။

နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေချုပ်ရုံး
ညွှန်ကြားရေးမှူးက လျှောက်လဲရာတွင် ယခုအမှုတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ
ရယူထားသော ဖြောင့်ချက်သက်သေခံ(ည)အရ ဝင်းစိုးသည်
တရားခံမာနာဆေးထံမှ ဖင်ဆီဒိုင်းပုလင်းအလုံး ၃၀ ကို သူငယ်ချင်း
၃ ဦး ဖြစ်သည့် အတာ၊ ဝင်းစိုး၊ သန်းကြီးတို့နှင့်အတူ ဝယ်ယူ၍ ၃
လုံး ကိုသောက်ခဲ့ပြီး ကျန် ၂၇ လုံးကို အတာ၏နေအိမ်တွင် ထားခဲ့
ကြောင်း တရားခံဝင်းစိုးကိုယ်တိုင်ပြောပြချက်အရ သွားရောက်ရှာဖွေခဲ့
ရာ အတာ၏နေအိမ်ဖိနပ်ဆိုးများ ထည့်ထားသော သေတ္တာအတွင်းမှ
ဝင်းစိုးပြောသည့်အတိုင်းဖင်ဆီဒိုင်း ပုလင်းများအားရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့
သည်ဟု ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံထားသည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ မာနာဆေး(၁)
တရားခံ၏ဖြောင့်ချက်(သက်သေခံ-၄)အရလည်း ချောင်းဆိုးပျောက်
ဆေးများကို မောင်ဝင်းစိုးထံရောင်းပေးခဲ့သည့်အချက်မှာ ထင်ရှား
ကြောင်း၊ မောင်ဝင်းစိုး၏ထွက်ဆိုချက်အရ ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်
ပုလင်းများကို အတာ၏နေအိမ်မှ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ရသည်မှာလည်း
ထင်ရှားကြောင်း၊ ရှာဖွေပုံနည်းလမ်းမကျသော်လည်း ဥပဒေနှင့်မညီ
သည့် ပစ္စည်းကိုဝယ်ယူသောက်သုံးလက်ဝယ်ထားကြသည့် ဖြစ်ရပ်
တွင် ဝင်းစိုးသည်ပါဝင်နေသည့် အချက်ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊
မာနာဆေး၏ ဖော်ထုတ်ချက်အရ ဝင်းစိုးကို ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊

ဝင်းစိုးက အတာထံတွင်ရှိသည်ဟုပြော၍ အတာအိမ်သို့သွားရောက် ရှာဖွေရာ အိမ်တွင် အတာမရှိကြောင်း၊ ထို့နောက်ရှာဖွေပုံစံ (သက်သေခံ-က)တွင် ဖင်ဆီဒိုင်း ၁၇ လုံးကို အတာအိမ်မှ တွေ့သည် ဟုဆိုပြီး အောင်စိုးကအပ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပူးတွဲတရားခံတို့၏ ဖြောင့်ချက်အရလည်း အယူခံတရားလိုဝင်းစိုးပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သောအချက်များပေါ်လွင်နေကြောင်း၊ သက်သေ ထွက်ချက်များမှာ ကွဲလွဲမှုရှိသော်လည်း မာနာဆေးထံမှ ဖင်ဆီဒိုင်း အလုံး ၃၀ ဝယ်ပြီး ဝင်းစိုး၊ အတာနှင့်သန်းကြီးတို့သည် တစ်ယောက် တစ်လုံးသောက်သုံးခဲ့ပြီး ကျန် ၂၇ လုံးကို အတာအိမ်တွင် သိမ်းထားခဲ့ သည့်အချက်၊ အတာအိမ်မှ ဖင်ဆီဒိုင်းပုလင်းများ ပြန်လည်ရှာဖွေ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည့်အချက်များမှာ ပေါ်လွင်ကြောင်း ဝင်းစိုးအပေါ် မှူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆(ဂ)/၂၁ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်များကို လည်း လျော့ပေါ့ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံမှုကိုပလပ် သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် ၂၁ လုံးအတွက် ပထမဦးစွာ စစ်တွေခရိုင် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၆/၂၀၀၃ တွင် တရားခံမာနာဆေးတစ်ဦး တည်း အပေါ်တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ အမှုကိုမှားယွင်းစွဲဆိုကြောင်း တရားခံ က တိုင်ကြားသဖြင့် တာဝန်ရှိသူများက အမှုကိစ္စပြန်လည်စစ်ဆေးခဲ့ ရသည်။ ထို့နောက်အဆိုပါပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၆/၂၀၀၃ ကို ရုပ်သိမ်းပြီး စစ်တွေခရိုင်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၃၉/၂၀၀၃ ဖြင့် ယခုမူလအမှု ကို ပြန်လည်စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ထပ်စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် တရားခံ မာနာဆေး၊ ဝင်းစိုး၊ သန်းရီ၊ မောင်မောင်(ခ)စိန်မောင်တို့ ပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တရားခံမာနာဆေးကို ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ မှူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀(က) အရလည်းကောင်း၊ တရားခံဝင်းစိုးကို ပုဒ်မ

၁၉(က)/၂၁ အရ လည်းကောင်း၊ မူလတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား
စီရင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ပြည်နယ်တရားရုံးသို့ အယူခံသောအခါ
တရားခံဝင်းစိုးအားပုဒ်မ ၁၉(က)/၂၁ ပါ ပြစ်မှုအစားပုဒ်မ ၁၆(ဂ)/၂၁
အရ ပြောင်းလဲပြီး ပြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ခဲ့သည်။ တရားခံဝင်းစိုး၏
ဖြောင့်ချက်အရ ၎င်းသည် ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်အလုံး ၃၀ ကို
မာနာဆေးထံမှ မောင်ဝင်းစိုးတို့ ၃ ဦးက ဝယ်ယူပြီး ၃ လုံးကို
သောက်သုံး၍ ကျန် ၂၇ လုံးကို အတာ၏နေအိမ်၌ ထားသို့ခဲ့ကြောင်း
ပေါ်ပေါက်သည်ဟု ပြည်နယ် တရားရုံးက သုံးသပ်ထားသည်။

အမှုမှ ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် ၁၇ လုံးကို အောင်စိုးထံမှ
သက်သေခံ(က)ရှာဖွေပုံစံဖြင့် ၆-၇-၂၀၀၃ ရက်နေ့ကလည်းကောင်း၊
ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် ၄ လုံးကို မောင်သန်းရီထံမှ သက်သေခံ(ခ)ရှာဖွေ
ပုံစံဖြင့် ၆-၇-၂၀၀၃ ရက်နေ့ကလည်းကောင်း သိမ်းဆည်းခဲ့ကြောင်း
တွေ့ရှိရသည်။ အဆိုပါဆေးရည်ပုလင်းများမှာ မာနာဆေးနှင့်အဒူနု
တို့ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်းလည်း ရှာဖွေပုံစံတွင် ဖော်ပြထားသည်။
အဆိုပါဆေးရည်ပုလင်းများကို မာနာဆေးထံမှ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည်
ဆိုသော ၄-၂-၂၀၀၃ ရက်စွဲပါ ရှာဖွေပုံစံကိုလည်း ပထမစွဲဆိုသည့်
ပြစ်မှုကြီးတွင် သက်သေခံ(က)အဖြစ် တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရ
သည်။ ထို့ကြောင့် ဤအမှုကို စတင်တည်ဆောက်ရာတွင်
သက်သေခံပစ္စည်း ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကွဲလွဲချက်များရှိခဲ့
သောအချက်မှာ အထင်အရှားပေါ်လွင်နေသည်။ ပထမတစ်မှုတွင်
သက်သေခံဆေးရည်ပုလင်းများကို မာနာဆေးထံမှ တွေ့ရှိသည်ဟု
တိုင်ကြားတရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအမှုတွင် ဆေးရည်ပုလင်းများ
ကို အတာ၏ အိမ်ကိုအောင်စိုးနှင့်သန်းရီတို့က ပေးအပ်သည်ဟု
တိုင်ကြားတရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှုကိစ္စမှာ တိကျမှု
မရှိကြောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေက လျှောက်လဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
အမှုတွင် သက်သေခံဆေးရည်ပုလင်းများတွေ့ရှိသိမ်းဆည်းမှု ကွာခြား

ချက်နှင့်တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုမှု ကွာခြားချက်တို့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အမှုတွင် အယူခံတရားလိုထံမှ သက်သေခံပစ္စည်း တစ်စုံ တစ်ရာ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့ကြောင်း မတွေ့ရပေ။ အယူခံတရားလိုက ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်များကိုအတာ၏ နေအိမ်တွင် သိုဝှက်ထားခဲ့သည် ဟူသော ထွက်ချက်မှာလည်း ရဲအရာရှိထံထွက်ဆိုချက်သာဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အတာ၏နေအိမ်မှ ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်များ တွေ့ရှိခဲ့ရသည်ဆို သော အချက်မှာလည်း အောင်စိုး(လှိုပြ-၁)၏ ထွက်ဆိုချက်အရသာ ပေါ်ပေါက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အောင်စိုး(လှိုပြ-၁)ကိုယ်တိုင်လည်း ဤအမှုတွင်တရားခံအဖြစ်ထောက်လှမ်းရေးတပ်ဖွဲ့မှဖမ်းဆီးစစ်ဆေး ခံခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ အောင်စိုးကိုယ်တိုင်ကလည်း တရားခံအဖြစ်ဖြောင့် ချက်ပေးခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တရားစွဲဆိုသည့်အခါ အောင်စိုးအားတရားခံအဖြစ်ထည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ တရားလိုပြ သက်သေအဖြစ်သာ ထည့်သွင်းထားကြောင်းတွေ့ရသည်။ အတာ၏ ပစ္စည်းများထုတ်ပေးပါ အတာကိုခေါ်ပေးပါဟု ထောက်လှမ်းရေးတပ် မှ ဒုအရာခံဗိုလ်မျိုးခင်၏ ပြောဆိုမှုအရ အတာ၏အစ်ကို အောင်စိုးက ဆေးရည်ပုလင်းများကိုယူဆောင်လာပြီး အပ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သက်သေခံဆေးရည်ပုလင်းများကို အောင်စိုးကအပ်ပေးသည် ဆိုသော်လည်း ရှာဖွေသိမ်းဆည်းရာတွင် သက်သေများဖြင့် နည်းလမ်း တကျရှာဖွေခဲ့ကြောင်းမတွေ့ရပေ။ အောင်စိုးကို အစိုးရသက်သေဟု မှုလမှုတွင် ဖော်ပြထားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ သို့သော် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ် အောင်စိုးအား အစိုးရသက်သေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန် နည်းလမ်း တကျလျှောက်ထားခြင်း၊ စစ်ဆေးသတ်မှတ်ခြင်းပြုခဲ့ကြောင်းမတွေ့ရ ပေ။ ထို့ပြင် ဆေးရည်ပုလင်းများသိမ်းဆည်းထားခဲ့သည်ဆိုသော အတာမှာလည်း အမှုတွင် တရားခံပြေးအဖြစ်ရှိနေသူဖြစ်သည်။ အတာနှင့်မောင်ဝင်းစိုးတို့ အမှုကိစ္စအတွက် ဆက်စပ်ပတ်သက်မှုရှိ

သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သော သက်သေခံချက်အားနည်းသည်။

အမှုတွင် သက်သေခံဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် ၂၁ ပုလင်း သိမ်းဆည်းရရှိသည်မှာ အငြင်းမပွားပေ။ အဆိုပါ ဆေးရည်များကို စမ်းသပ်စစ်ဆေးရာ ကိုဒင်း ၀. ၂% ပါဝင်ကြောင်း စမ်းသပ်တွေ့ရှိ သည်ဟု သက်သေခံ (စ) ဓာတုဗေဒဝန်ရုံး၏ ပြန်ကြားစာတွင် ဖော်ပြ ထားသည်။ သိမ်းဆည်းရမိသော ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ရန်လိုမည်ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၉-၇-၂၀၀၂ ရက်စွဲပါ အမိန့် ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃/၂၀၀၂၊ အပိုဒ် ၄(က)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

၄။ အပိုဒ် ၁ နှင့် ၂ တို့အရ သတ်မှတ်သည့် မူးယစ် ဆေးဝါးများတွင် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တစ်ခုတည်းသော မူးယစ် ဆေးဝါးများ ကွန်ဗင်းရှင်းဇယား(၃)ပါ ခြွင်းချက်ပြုထားသော အောက်ပါဆေးဝါးများ ပါဝင်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်း မပြုရ-
(က) ဆေးပြားတစ်ပြား၊ ဆေးတောင့်တစ်တောင့်၊ သောက် ဆေးရည်၊ လက်ဖက်ရည်ဇွန်းတစ်ဇွန်း၊ ထိုးဆေးရည် ၁ ကုဗစင်တီမီတာ (Cubic Centimetre) သို့မဟုတ် ၁ မီလီမီတာ (Mililitre) စသည့် မူရင်း ဆေးတစ်ယူနစ်၏ဆေးချိန်တွင် ၁၀၀ မီလီဂရမ်ထက် မပိုသည့်ပြင် မူရင်းဆေးဝါးစုစည်း ပါဝင်မှုမှာ ၂. ၅% ထက် မပိုသော အောက်ပါ ဆေးဝါးတစ်မျိုးမျိုးနှင့် အခြားအရာဝတ္ထုတစ်မျိုး ဖြစ်စေ၊ တစ်မျိုးထက်ပို၍ ဖြစ်စေ ပေါင်းစပ်ပြင်ဆင် ဖော်စပ်ထားသောဆေးဝါး များ-

(၁) အက်စီတိုင်းဒိုင်ဟိုက်ဒရိုကိုဒင်း (ACETYL DI HYDROCODEINE)

- (၂) ကိုဒင်း(CODEINE)
- (၃) ဒိုင်ဟိုက်ဒရိုကိုဒင်း(DIHYDRO CODEINE)
- (၄) အီသိုင်းလ်မော်ဖင်း(ETHYLMORPHINE)
- (၅) နီကိုကိုဒင်း(NICOCODINE)
- (၆) နီကိုဒီကိုဒင်း(NICODICODINE)
- (၇) နော်ကိုဒင်း(NORCODEINE)
- (၈) ဖော်လ်ကိုဒင်း(PHOLCODINE)

ဆေးအညွှန်းတစ်ယူနစ်အတွက် အထက်ဖော်ပြပါဆေးဝါး တစ်မျိုးမျိုးတို့၏ အလေးချိန်သည် ၁၀၀ မီလီဂရမ်ထက်မပိုသည့်အပြင် အခြားပစ္စည်းများနှင့် ရောစပ်လိုက်သည့်အခါတွင်လည်း ဖော်ပြပါ ဆေးဝါးတစ်မျိုးမျိုး ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု ၂.၅% ထက်မပိုသော ဆေးဝါး တစ်မျိုးမျိုးကို မူးယစ်ဆေးဝါးအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းမပြုဟုဆိုလို ပေသည်။

ယခုတွင် ဓာတုဗေဒဝန်ရုံးက သိမ်းဆည်းရမိသော ဖင်ဆီဒိုင်း ဆေးရည်များတွင် ကိုဒင်း ၀.၂% သာ စမ်းသပ်တွေ့ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားရာ ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်တွင် ပါဝင်သည့် ကိုဒင်း၏ပြင်းအား ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှုမှာ ၀.၂% သာ ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃/၂၀၀၂ အပိုဒ် ၄(က)တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကိုဒင်းပြင်းအားပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှု ၂.၅% ထက်မပိုကြောင်း၊ လျော့နည်းနေကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဓာတုဗေဒဝန်ရုံး၏ ပြန်ကြားစာတွင် ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်အညွှန်း တစ်ယူနစ်၌ ကိုဒင်းအလေးချိန်မည်မျှ ပါဝင်သည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။ သို့သော်လည်း ပြင်းအားပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှုမှာ ၀.၂% ထက် မကျော်လွန်ကြောင်းထင်ရှားနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သိမ်းဆည်းရမိသော ဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည်များကို မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း ပြုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

သက်သေခံချက်များကို စုပေါင်းသုံးသပ်ပါက ဝင်းစိုးကထွက် ဆိုခဲ့သော သက်သေခံ(ည)ဖြောင့်ချက်သည် လွတ်လပ်သော ထွက်ဆို ချက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် သက်သေခံချက်မလုံလောက်ခြင်း၊ အမှုကို စတင်တည်ဆောက်စဉ်ကပင် တိကျမှုမရှိခဲ့သည့်အချက်များ တွေ့ရှိရခြင်း၊ သက်သေခံဆေးရည်ပုလင်းများနှင့် အယူခံတရားလို မောင်ဝင်းစိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သော ခိုင်မာ သည့် သက်သေခံချက်မရှိခြင်း၊ သက်သေခံချက်များ ကွင်းဆက်ပြတ် နေခြင်း၊ အမှုတည်ဆောက်မှုတိကျခိုင်မာမှုမရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရ သည်။ ထို့ပြင်သက်သေခံဆေးရည်ပုလင်းများသည် မူးယစ်ဆေးဝါး ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်သော သက်သေခံချက်မရှိသော အချက် ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုမောင်ဝင်းစိုးအား ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆(ဂ)/၂၁ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။ အယူခံ မှုကိုခွင့်ပြုသည်။ ဤအမှုတွင် သက်သေခံဖင်ဆီဒိုင်းဆေးရည် ၂၁ ပုလင်းနှင့်ဆက်စပ်ပြီး အပြစ်ပေးခံထားရသော တရားခံမာနာဆေး အတွက်ပါထည့်သွင်းဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ မောင်ဝင်းစိုးအား ၁၉၉၃ခုနှစ်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆(ဂ)/၂၁ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ထားသည့် အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး မောင်ဝင်းစိုးအား အမှုမှအပြီးအပြတ်လွတ် ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ မာနာဆေးအပေါ် ဖော်ပြပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀(က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ပြီး ပြင်ဆင်ချမှတ်ထားသည့် တရားရုံးအဆင့်ဆင့်၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး မာနာဆေးအား အမှုမှအပြီးအပြတ်လွတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။